

KRONIKEN I POLITIKEN

Søndag 13. august 1989

Narko og nævninge
af Preben Wilhjelm

Justitsministeren mener ikke, at narkosager er egnede til nævningebehandling. Med ejendommelig iver prøver han at beskære den nævningeinstitution, som grundloven foreskriver. Men ministerens argumenter er falske, og nævningebehandling er et vigtigt gode for retssikkerheden

Justitsministerens bidrag til regeringens forslag om »forenkling og modernisering af den offentlige sektor« indeholder et forslag om afskaffelse af nævningebehandling af narkosager. Hvis forslaget vedtages vil antallet af nævningesager blive reduceret med ca. 25 pct. I bemærkninger til forslaget bedyrer ministeren, at det ikke er fremsat af besparelshensyn, men fordi narkosager »ikke findes egnede til nævningebehandling«.

Det er et synspunkt, som selvfølgelig kan diskuteres. Men de ledsagende bemærkninger giver ikke belæg for påstanden. Hvad der springer i øjnene er en falsk og manipulerende argumentation, som gør det svært at tage begrundelsen for forslaget for pålydende.

Der anføres tre argumenter for at undtage narkosagerne fra de almindelige regler.

For det første siges det, at disse sager kan sidestilles med en række andre sager, som lovgivningsmagten i forvejen har fundet uegnede til nævningebehandling.

For det andet anføres, at narkosager gennemgående er mere tidskrævende end andre nævningesager.

Op for det tredje påpeges det, at man ved at afskaffe nævningebehandling opnår mulighed for en fornyet prøvelse af skyldsspørgsmålet gennem anke.

Det er korrekt, at en række andre sager i forvejen er undtaget fra nævningebehandling. Rettigheden heraf kan man være enig eller uenig i, men sammenstillingen med narkosagerne er falsk. Samtlige andre kategorier vedrører økonomiske forbrydelser, som ofte er teknisk komplicerede og derfor kan være vanskelige for lægdommere at vurdere (f.eks. mandatsvig, dokumentfalsk, groft skattesvig og omfattende

økonomisk kriminalitet). Desuden kan det ofte være vanskeligt for lægdommere uden kendskab til forretningslivet at vurdere, om lovovertrædelsen er forsætlig. Begrundelsen for at undtage disse sager fra nævningebehandling har netop været deres teknisk komplicerede karakter.

Det er af præcis samme grund, der jævnligt har været forslag om, at der i disse sager skulle anvendes særlig kvalificerede domsmænd med kendskab til regnskabsføring m.v. Ingen kunne drømme om at stille tilsvarende forslag for narkosagernes vedkommende. Vanskeligheden ved narkosager er af en helt anden karakter. De er ikke spor *teknisk* komplicerede, men der mangler ofte egentlige beviser. Vanskeligheden består i at vurdere, om anklagemyndigheden har sandsynliggjort, at den tiltalte er skyldig. Dét kræver ingen særlig ekspertise. Det er tværtimod lægdommernes vigtigste funktion og berettigelse i vores retssystem: at almindelige mennesker, upåvirket af systemets rutine, skal vurdere, om den tiltaltes skyld er sandsynliggjort med så stor sikkerhed, at man finder det forsvarligt at domfælde. Det er grov manipulation, når justitsministeren siger, at de grunde, der har ført til, at Folketinget har undtaget disse (komplicerede økonomiske, PW) sager fra nævningebehandling, *gør sig med fuldt samme styrke gældende ved narkotikasager.*«¹⁾

For øvrigt er henvisningen til de teknisk komplicerede økonomiske sager misvisende af en anden grund: Undtagelsen af disse sager fra de almindelige regler om nævningebehandling har med de nuværende nævningekriterier ingen som helst praktisk betydning. De resulterer så godt som aldrig i domme på over fire års fængsel. Hvis anklagemyndigheden derfor hol-